

BÁO CÁO THẨM TRA

**Kết quả thực hiện dự toán thu, chi ngân sách 8 tháng đầu năm
và nhiệm vụ trọng tâm, giải pháp các tháng cuối năm 2021**

(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 2)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã tổ chức thẩm tra các báo cáo số 189/BC-UBND ngày 21/7/2021; số 226/BC-UBND ngày 04/9/2021 của UBND Thành phố về thực hiện dự toán thu, chi ngân sách 8 tháng đầu năm và nhiệm vụ, giải pháp các tháng cuối năm 2021. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND ý kiến thẩm tra như sau:

1. Về đánh giá lại kết quả thực hiện thu, chi ngân sách năm 2020

Tại kỳ họp thứ 18, UBND đã báo cáo với HĐND Thành phố số ước thực hiện dự toán năm 2020. Đến nay, kết quả đánh giá cho thấy tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn thực hiện 285.542 tỷ đồng đạt 103,1% dự toán, tăng 2,9% (tương đương 8.183 tỷ đồng) so với số ước thực hiện đã báo cáo HĐND Thành phố, tăng 6,5 % so với thực hiện năm 2019 (chủ yếu do tăng các khoản thu của Ngân sách Trung ương hạch toán ghi thu cho Thành phố). Tổng chi ngân sách địa phương thực hiện đạt 82,7% dự toán HĐND Thành phố giao đầu năm (đạt 89,3% so với dự toán sau điều chỉnh), giảm 3,9% so với số ước thực hiện đã báo cáo HĐND Thành phố tại kỳ họp cuối năm 2020, trong đó do chi đầu tư phát triển thực hiện giảm 480 tỷ đồng so số ước và chi thường xuyên giảm 1.251 tỷ đồng so số ước thực hiện.

Số liệu đánh giá đã khẳng định những kết quả đáng ghi nhận từ sự cố gắng của các cấp, các ngành và chỉ đạo quyết liệt của UBND Thành phố trong việc thu đúng, thu đủ, thu kịp thời vào ngân sách. Đặc biệt, năm 2020 trong bối cảnh đại dịch Covid-19 nhiều diễn biến phức tạp, cơ quan thuế đã tập trung chỉ đạo quyết liệt công tác giám sát khai thuế, nộp thuế, tăng cường chống thất thu, thực hiện quyết liệt, kịp thời, đầy đủ các biện pháp đôn đốc, cưỡng chế thu hồi nợ đọng thuế. Đồng thời, công tác thu tiền sử dụng đất tháng cuối năm 2020 được đẩy mạnh làm tăng thu được trên 1.744 tỷ đồng so với số ước thực hiện đã báo cáo (tăng thêm 8,7% dự toán thu cả năm của khoản thu này).

Bên cạnh đó, số liệu thực chi ngân sách (cả chi đầu tư và chi thường xuyên) thấp hơn so với số ước tính đã báo cáo. Ban đề nghị đánh giá kỹ hơn nguyên nhân của tình trạng này, nhất là trong chi đầu tư xây dựng cơ bản và ảnh hưởng của việc giảm thực chi thường xuyên (so với số ước thực hiện đã báo cáo) đến các nhiệm vụ đảm bảo an sinh xã hội của Thành phố thời gian qua.

2. Về kết quả thực hiện dự toán thu, chi ngân sách 8 tháng đầu năm 2021

Báo cáo của UBND Thành phố đã khá toàn diện, đầy đủ và chi tiết về kết quả thực hiện thu, chi ngân sách 8 tháng đầu năm theo nghị quyết của HĐND trong bối cảnh đại dịch Covid-19 tiếp tục có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường, đây là năm đầu tiên thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XVII và các chương trình công tác của Thành ủy giai đoạn 2021-2025; là năm thành phố triển khai nhiều cơ chế, chính sách mới của Trung ương thí điểm áp dụng cho Thành phố Hà Nội như Nghị quyết 97/2020/QH14 và Nghị quyết 115/2020/QH14 của Quốc hội.

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với nhận định đánh giá của UBND Thành phố về việc phân bổ và giao dự toán thu chi ngân sách năm 2021 đã cơ bản đảm bảo tiến độ và chất lượng. Tuy nhiên, cần lưu ý việc có 13 huyện, thị xã giao dự toán thu cao hơn mức Thành phố giao với tổng số tiền trên 4.766 tỷ đồng; thực tế này một mặt thể hiện quyết tâm cao hơn của các địa phương trong thực hiện nhiệm vụ thu ngân sách, nhưng cũng có thể chứng tỏ là việc xây dựng dự toán thu của các đơn vị chưa thực sự sát với khả năng thu. Đồng thời, Ban đề nghị tổng hợp, báo cáo về tình hình phân bổ đến đơn vị sử dụng các khoản kinh phí thuộc dự toán ngân sách cấp Thành phố mà HĐND Thành phố để UBND Thành phố chủ động điều hành theo tiến độ giao nhiệm vụ, công việc, chưa phân bổ chi tiết từ cuối năm trước (theo nghị quyết số 20/NQ-HĐND ngày 08/12/2020 của HĐND Thành phố, còn 2.380 tỷ đồng vốn sự nghiệp chưa phân bổ chi tiết; phần vốn đầu tư XDCB chưa phân bổ chi tiết được báo cáo cùng với nội dung Điều chỉnh kế hoạch đầu tư công năm 2021).

Ban Kinh tế - Ngân sách đánh giá cao các kết quả đạt được của Thành phố trong thực hiện nhiệm vụ thu - chi ngân sách cũng như các biện pháp điều hành ngân sách linh hoạt, quyết liệt của UBND Thành phố trong những tháng đầu năm 2021 để đảm bảo cân đối ngân sách, kịp thời đáp ứng kinh phí cho các hoạt động phục vụ phát triển kinh tế - xã hội, các nhiệm vụ chính trị của Thủ đô, đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn và đặc biệt là công tác phòng chống dịch. Ban đề nghị UBND Thành phố quan tâm, lưu ý một số nội dung sau:

(1) Trong bối cảnh đại dịch Covid-19 bùng phát và lan rộng trên toàn cầu làm gián đoạn các hoạt động kinh tế, xã hội, các hoạt động sản xuất kinh doanh của Thành phố nhưng tăng trưởng kinh tế Hà Nội vẫn đạt mức khá. Tổng thu ngân

sách nhà nước trên địa bàn 8 tháng đầu năm 2021 ước đạt 65,4% dự toán năm mà HĐND Thành phố quyết nghị và bằng 69,8% dự toán Trung ương giao cũng là thể hiện những cố gắng của ngành Thuế trong việc thu đúng, thu đủ (tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn cùng kỳ của năm 2020 chỉ đạt 44,8% dự toán năm).

Tuy nhiên, vẫn còn 03 khoản thu nội địa đạt dưới 50% dự toán, trong đó các khoản thu từ đất đều thấp (thuế sử dụng đất phi nông nghiệp đạt 36,7% dự toán, thu tiền cho thuê và bán nhà ở thuộc sở hữu nhà nước 16,7% dự toán). Điều này đặt ra thách thức lớn đối với mục tiêu hoàn thành dự toán pháp lệnh những tháng cuối năm của Thành phố và cần tiếp tục quan tâm và tập trung cho các biện pháp tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy tăng trưởng sản xuất kinh doanh trên địa bàn.

Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND Thành phố làm rõ hơn nguyên nhân dẫn đến thu các khoản từ đất đạt thấp. Đồng thời, đề nghị làm rõ về khoản thu cổ phần hóa DNNN địa phương (2000 tỷ đồng, bằng 50% dự toán năm) trong khi chưa rõ thông tin về việc thoái vốn, cổ phần hóa bổ sung của DNNN thuộc Thành phố trong 8 tháng đầu năm 2021.

(2) Chi ngân sách địa phương 8 tháng đầu năm 2021 ước đạt 36,0% dự toán năm. Trong đó, chi đầu tư XDCB chỉ đạt 25,3% là rất thấp, vấn đề này cần được quan tâm làm rõ vướng mắc, nguyên nhân để có giải pháp cụ thể đảm bảo sử dụng hiệu quả nguồn vốn ngân sách, góp phần tạo động lực cho tăng trưởng kinh tế của Thành phố. Chi thường xuyên đạt 55,2% dự toán năm là tương đồng với các năm trước, tuy nhiên có một số khoản chi thấp dưới mức bình quân chung cần được thuyết minh làm rõ lý do và mức độ ảnh hưởng đến việc đảm bảo thực hiện nhiệm vụ được giao và an sinh xã hội (chi khoa học và công nghệ chỉ đạt 19,9% dự toán năm; chi các hoạt động kinh tế đạt 41,0% dự toán năm).

Ban Kinh tế - Ngân sách đánh giá cao việc các cấp các ngành thường xuyên rà soát các nhiệm vụ được phân công, xác định thứ tự ưu tiên để bố trí và sử dụng nguồn kinh phí phù hợp với diễn biến của nền kinh tế đi cùng với đại dịch Covid-19, kịp thời đề xuất HĐND Thành phố quyết nghị các chế độ chi đặc thù để hỗ trợ cho các lực lượng tuyến đầu phòng chống dịch, các chế độ chi về hỗ trợ chính sách an sinh xã hội. Việc ngân sách các cấp kịp thời bố trí kinh phí, kết hợp cùng các nguồn lực huy động được từ các tổ chức, cá nhân để đáp ứng cho các nhu cầu chi phòng, chống dịch bệnh, đảm bảo an sinh cho người dân là rất đáng ghi nhận. Đề nghị UBND Thành phố tiếp tục chỉ đạo các ngành kịp thời chi trả đến các đối tượng được thụ hưởng mà HĐND Thành phố đã quyết nghị theo thẩm quyền mà HĐND Thành phố đã giao để đáp ứng thiết thực các nhu cầu chi cho chống dịch.

(3) Thống nhất với 5 nội dung tồn tại, hạn chế và các nhận định về nguyên nhân của các tồn tại hạn chế trong thực hiện dự toán ngân sách 8 tháng đầu năm

đã được UBND nêu trong báo cáo. Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị có giải pháp khắc phục hiệu quả ngay trong điều hành ngân sách của các tháng cuối năm, đặc biệt là đối với các tồn tại hạn chế xuất phát từ nguyên nhân chủ quan của đơn vị được giao nhiệm vụ.

3. Nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện dự toán thu, chi ngân sách các tháng cuối năm 2021

Bên cạnh việc tiếp tục thực hiện có hiệu quả các nhóm giải pháp điều hành ngân sách cả năm 2021 đã được xác định từ đầu năm và các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đã được UBND đề cập, Ban nhấn mạnh và bổ sung một số giải pháp sau:

(1) Chú trọng nuôi dưỡng nguồn thu thông qua việc thực hiện nghiêm túc với tinh thần cải cách thủ tục hành chính cao nhất các chính sách ưu đãi, giãn thu theo quy định của Chính phủ để giúp doanh nghiệp, người nộp thuế vượt qua khó khăn do ảnh hưởng của đại dịch kéo dài, duy trì ổn định, mở rộng và phát triển sản xuất kinh doanh.

Chú trọng tháo gỡ vướng mắc để thúc đẩy các khoản thu từ đất (là các khoản thu có tỷ trọng lớn trong dự toán thu của ngân sách địa phương), trong đó quan tâm việc đẩy nhanh chuẩn bị thủ tục đầu tư và thực hiện các dự án chuẩn bị hạ tầng cho đấu giá, việc giao nhiệm vụ đấu thầu và tổ chức đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư dự án có sử dụng đất không đủ điều kiện đấu giá, đẩy nhanh tiến độ xác định giá đất đối với các thửa đất đã đủ điều kiện giao/cho thuê. Tích cực thực hiện các giải pháp đã đề ra từ đầu năm và các giải pháp đảm bảo thu đúng, thu đủ, thu kịp thời vào ngân sách nêu trong báo cáo. Đồng thời, bên cạnh xử lý nghiêm các trường hợp chây ỳ, vi phạm, trốn thuế... cần có biện pháp động viên đối với các tổ chức, cá nhân thực hiện tốt, kịp thời nghĩa vụ tài chính với nhà nước.

(2) Quản lý chặt chẽ chi ngân sách, tiếp tục có phương án điều hành ngân sách chủ động, linh hoạt, đảm bảo đủ nguồn và kịp thời bố trí dự toán cho các khoản chi đầu tư, chi thường xuyên cấp thiết và dự phòng cho việc phòng chống dịch bệnh, thiên tai. Thường xuyên cập nhật tình hình, đánh giá, dự báo sát khả năng thu để có phương án điều chỉnh dự toán chi, điều chỉnh cơ cấu chi ngân sách phù hợp, kịp thời, đáp ứng yêu cầu thực tế.

(3) Với diễn biến của dịch bệnh Covid 19 tiếp tục còn phức tạp, khó lường trong những tháng cuối năm, các cấp các ngành cần thường xuyên rà soát các nhiệm vụ được phân công, xác định thứ tự ưu tiên để bố trí và sử dụng nguồn kinh phí phù hợp có xét đến các ảnh hưởng của nền kinh tế thế giới với cả nước nói chung và với Thành phố Hà Nội nói riêng.

(4) Tiếp tục nghiên cứu, hiện thực hóa các cơ chế tài chính ngân sách đặc thù của Thành phố mà Quốc hội đã cho phép và xây dựng dự toán ngân sách năm 2022 đảm bảo chất lượng.

4. Về đề xuất với HĐND Thành phố các nội dung liên quan đến điều chỉnh quyết toán ngân sách năm 2019; điều chỉnh dự toán chi ngân sách 2021; Về cho phép ngân sách quận được sử dụng nguồn cải cách tiền lương còn dư để bố trí chi đầu tư phát triển.

Ban thống nhất với sự cần thiết trình HĐND Thành phố thông qua các nội dung này để đảm bảo tuân thủ quy định của pháp luật và phù hợp với thực tế của Thành phố.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy (để b/c);
- Thường trực HĐND Thành phố (để b/c);
- UBND Thành phố;
- Văn phòng HĐND, UBND Thành phố;
- Các sở: TC, KH&ĐT, Cục Thuế;
- Lưu: VT, KTNS.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**



Hồ Văn Nga